

редовно занятия, почти всѣки денъ, отчетъ за което давала въ Варна съ шифъра предаденъ и отъ Илия Камубровъ. Цѣлата кореспонденция тя водела, като всѣко писмо носило надсловъ: „Всичко за революцията“. Кореспонденцията е била толкова обширна, че напримѣръ въ писмото съ дата 15. II. се дава отчетъ, че една отъ младежкитѣ тройки е имала занятия по 2 часа сутринъ съ задача. служба изъ града, вечеръ пакъ 2 часа съ задача: приучване къмъ точностъ и редовностъ.

Слѣдъ обиколката на терористическата тройка Минчо Якимовъ е обиколилъ селата презъ които е минала тя и следъ завръщането си Вела Пискова съ писмо отъ 16. II. съобщава, че Лазаръ (псевдонима на Минчо Якимовъ), билъ константиралъ, че тройката съ обиколката си повдигнала бойния духъ на населението до максимумъ. По това врѣме Минчо Якимовъ е билъ арестуванъ отъ властта, но сполучилъ да избѣга, следъ което Вела Пискова дава нови адреси за явки, писма и телеграми. А самата тя заедно съ Тончо Гълчановъ предприема обиколка изъ селата презъ които е минала тройката, както това ще се каже по-долу. Презъ месецъ мартъ 1925 год. В. О. е отпратила до всички действующи офицери по единъ позивъ носящъ мотото „Свобода или Смъртъ“ дата Мартъ 1925 год. и вмѣсто подписъ невѣрната фраза „Отъ група действующи офицери, при тайния революционенъ комитетъ“. Отъ съдържанието на позива съ който се порицава деѣнието извършено на 9 Юний 1923 г. се призоваватъ българскитѣ войници да не вдигатъ българско оръжие въ деня, когато комунистическата партия ще направи своята революция.

2. Добруджанска организация.

Недѣгалната Б. К. П. виждайки, че Добруджанската организация може да представлява добра боева сила решила да образува първоначално конфракция въ сжщата, следъ което да я постави изцѣло въ своя полза. Коста Янковъ чрезъ члена на Върховния Съвѣтъ на Добруджанската организация Върбанъ Петровъ проникналъ въ нея, като го съгласилъ да образува въ сжщата конфракция.

Презъ време на конгреса на висшия съвѣтъ на Добруджанската организация Върбанъ Петровъ посвѣтилъ До

оеннитѣ
образу-
ровано-
о отъ

приела
че отъ
орга-

езе въ
то отъ
и за-
о била
искова,
атика,
дошла
лчева-
дѣца
Тя за-
б сек-
М. К.
иностъ.

въ —
дрив-
три-
отече-
и. Ка-
Фев-
а на
Презъ
Илия
жуха-
дей-
Вар-
Фев-
да
кожу-
реса.
митѣ

колко
дила

U2A
ф. 2124K
on 1
a. e. C 106520
T. 1. 1. M

Михайловъ също членъ на висшия съвѣтъ за своитѣ цели. Дочо Михайловъ далъ своето съгласие, като се научилъ какви голѣми суми сж обѣшаватъ отъ Русия за целта.

За тази цѣль въ Русе Върбанъ Петровъ, Дочо Михайловъ и други членове на върховния съвѣтъ на организацията рѣшили да поставятъ сжщата въ разпореждане на Москва, като за цѣльта взели съотвѣтното рѣшение и приготвили едно пълномощно на името на Върбанъ Петровъ и едно писмо, адресирано до Руското правителство, (а не до III интернационалъ), подписани отъ казанитѣ и други членове на Върховния Съвѣтъ.

Съ тѣзи документи Върбанъ Петровъ отива въ София и предава писмото на Коста Янковъ за да го препрати въ Москва. Последниятъ завелъ В. Петровъ въ улица Витошка № 90, гдето живѣе г-жа Гичева, която ще постане В. Петровъ въ връзка съ Коста Янковъ когато трѣбва. Следъ неколко дена едно лице препоръчваше се за „Ивановъ“ намѣрилъ В. Петровъ и го поканилъ да дойде между улицитѣ Дебъръ, Деспатъ и Ивайло. Тамъ Коста Янковъ намѣрилъ В. Петровъ, съобщилъ му, че писмото е изпратилъ, че организацията ще бѣде снабдена съ оръжие и му поискалъ да представи уставъ, програма и два доклада, единия за положението въ Добруджа сега, а другиятъ — за положението въ връзка съ деителността на Добруджанската организация до сега. Единия докладъ изработилъ В. Петровъ, заедно съ Слави Алексиевъ, а другиятъ изработилъ Дочо Михайловъ, които доклади В. Петровъ предалъ чрезъ г-жа Гичева на Коста Янковъ.

Наскоро слѣдъ това В. Петровъ билъ повиканъ въ дома на г-жа Гичева и тамъ Коста Янковъ му казалъ да замине за Виена, гдето въ Руската легация ще даде ус-тенъ отчетъ за решенията на другаритѣ му. Коста Янковъ му далъ 20,000 лв. за пътни разноски. В. Петровъ миналъ презъ Русе, гдѣто оставилъ половината отъ сумата за нуждитѣ на организацията и слѣдъ като получилъ нуждитѣ

М. грив

ти. директиви отъ Дочо Михайловъ и тѣхнитѣ съчувственици.
 ук- заминалъ за Виена. Въ Руската легация въ Виена В. Пе-
 са- тровъ билъ приетъ отъ две цивилни лица четири илти и
 а- ги осведомилъ за желанията на лицата, които сж му дали
 на- пълномощно. Сжщитѣ исказали съмнение дали това рѣшение
 и- се сподѣля отъ болшинството членове на Добруджанската
 и- организация, дали му четири хиляди лева за пхть, съобщи-
 и- ли му, че ще сондиратъ Москва и отговора му ще изпра-
 10- тятъ чрѣзъ Коста Янковъ.

При завръщането си В. Петровъ далъ отчетъ устенъ
 и писменъ за деателността си въ Виена следъ което полу-
 15- чилъ отъ Коста Янковъ нови 15,000 лева, които той чрѣзъ
 19- Дочо Михайловъ изпратилъ на организацията.

Наскоро следъ това Коста Янковъ му съобщилъ, че
 а- Москва възприема всичкитѣ тѣхни желания и че изпратила
 б- исканото оржие въ Цариградъ, гдето трѣбва да бжде из-
 в- пратенъ човѣкъ отъ организацията снабденъ съ пълномощно
 б- ота Коста Янковъ да получи оржие, което ще бжде слѣдъ
 а- това стоварено отъ Русия на нѣкой пунктъ на Черноморско-
 то крайбрѣжие отъ гдѣто хора на организацията ще го
 пренесатъ въ вътрѣшността, и за разноси по пренасянето
 Коста Янковъ предалъ на В. Петровъ 20,000 лева.

Добруджанската организация въ съставъ ония отъ чле-
 новете, които сж рѣшили да образуватъ конфракия въ нея,
 приели паритѣ за превоза, рѣшили да приематъ и оржие
 като опредѣлилили делегати за това приемане, които снаб-
 дили и съ пълномощно. По това врѣме обаче властта от-
 кри оржието, което бѣше складирано на Черноморския брѣгъ
 и предназначено за Б. К. П., поради която причина счело
 се е че момента е неудобенъ за приемане на казаното орж-
 ие. За втори пхть е било решено да се изпратятъ деле-
 гати да приематъ оржието, но настѣпилитѣ събития въ
 Горно-Джумайско — 31 Августъ — 12 Септември осуети-
 таха и това приемане. Коста Янковъ съобщилъ на В. Пе-
 тровъ, че Москва е решила да отпусне на Добруджанската
 организация всичко 200,000 лева въ пари, като не се счи-
 татъ изпратенитѣ въ Цариградъ оржия, но като се спадне
 дадения авансъ, така че въ Коста Янковъ оставатъ 110,000
 лева, които той предалъ на В. Петровъ. Последния прѣ-
 далъ сумата една часть лично, а другата чрѣзъ Илия Кам-
 буровъ на Дочо Михайловъ, който единственно е изразход-

12

валъ сумитѣ както намѣри за добръ за нуждитѣ на кон- фракцията при организацията.

Въ В. Петровъ възникнала идеята, че Добруджанската организация находяща се въ предѣлитѣ на Ромъния трѣбва да се организира като частъ отъ тукашната конфракия и за цѣльта да се изпратятъ въ Ромъния групи отъ по два- ма или трима еднофронтвци — земледѣлци и комунисти, понеже населението въ Добруджа, предпочитало за сега по- литицитѣ отъ този двѣ партии отколкото тѣзи отъ другитѣ партии въ Ромъния.

Идеята се е възприела отъ Дончо Михайловъ и сж ре- шили да се свика по този въпросъ конгресъ въ София. На него били изпратени Стефанъ Колевъ, Иванъ Даракчиевъ отъ гр. Варна, а отъ Русе — Дончо Михайловъ изпратилъ Сто- янъ Божковъ на когото е авансиралъ 1,000 лв. за разноски. Ст. Божковъ съгласно указанията, дадени му отъ Д. Михаи- ловъ, отишелъ въ София ул. Лега магазинъ „Торино“, гдѣто трѣбвало да седне на една отъ маситѣ съ изваденъ въ рж- ка вестникъ „Свободна рѣчь“ на която думата „свободна“ е подчертана, което е било условния паролъ. Така и сторилъ. При него се явилъ келнера отъ заведението Юрданъ, който го отвелъ при В. Петровъ. Понеже делегатитѣ не се явили ед- новрѣменно, то В. Петровъ конфериралъ по отдѣлно съ всѣки въ резултатъ на което се е взело рѣшение да се реализира горнята идея колкото се може по-скоро защото прѣзъ настж- пающата пролѣтъ въ България шело дм има революция въ която организацията ще вземе участие и противъ Българ- скето и противъ Ромънското правителства. На тази конфе- ренция Дончо Михайловъ билъ преизбранъ за окръженъ рж- коподителъ, а Илия Камбуровъ за неговъ помощникъ и пун- ктовъ началникъ въ Русе. В. Петровъ си дава адреса: „Братя Прошкови — за Кирилъ Ивановъ“.

Слѣдъ връщането на делегатитѣ се почва и трескава дейность отъ Дончо Михайловъ и Илия Камбуровъ, който вече напусналъ общата В. О., и заработилъ срѣщу месечна зап- лата отъ 3500 лв. за комунизирание на цѣлата Добруджанска организация. За пунктовъ началникъ въ Кеманларъ Дочо Михайловъ опредѣлилъ Стоянъ Божковъ, когото повикалъ въ Русе, и го срѣшналъ съ Илия Камбуровъ. На него Дочо Миха- иловъ далъ 2,800 лв. единъ нагантъ и единъ парабелъ, а Илия Камбуровъ му опѣрдѣлилъ за него и за пратенитѣ отъ

12 гръд

него куриери отъ селата въ Русе яфка — бирария Преславски съ паролъ „х. Димитръ“ и отзвукъ „Кълна дере“. За втора яфка съ щия опрѣдѣлилъ Стефанъ Лазаровъ — Окрженъ Булегардъ съ паролъ „къде е Гавраилъ“ е за писма Стефанъ Божковъ ще пише на адресъ „Павелъ Мускуровъ — Княжеска № 1“ и ще подписва съ псевдонимъ „Бони“, а ще получава писма на адресъ „Василъ Георгиевъ — учителъ въ Кеманларъ“.

Илия Камбуровъ се е опиталъ да привлече всички Добруджанци въ конфракцията и заработилъ паралелно съ Минчо Якимовъ. Дветѣ организации съвмѣстно формирали нелегалната терористическа тройка отъ Тончо Гълчановъ, Стефанъ Ивановъ, Атанасъ Минчевъ така — Илия Камбуровъ имъ предалъ отъ взетитѣ отъ дома на Дочо Михайловъ 12 бомби и 2 револвера — 10 бомби и 2 револвера а отъ общата В. О. Т. Терзиевъ имъ предалъ 2 пушки.

Кореспонденцията на Добруджанската организация се е водила отъ Илия Камбуровъ съ шифръ и симпатично мастило. Шифъра е представлявалъ единъ квадратъ раздѣленъ въ двѣте си направления по на 10 части съ мото думата „Възмущение“.

Пунктовия началникъ въ Кеманларъ Стоянъ Божковъ организиралъ въ конфракцията добруджанцитѣ: Стоянъ Симеоновъ, Борисъ Чолаковъ, Сжби Петровъ и Никола Юрдановъ, които сж приели да работятъ. Отъ полученитѣ отъ Дочо Михайловъ пари и револвери Стоянъ Божковъ предалъ на Борисъ Чолаковъ единъ наганъ и 800 лева на Сжби Петровъ 500 лв. на Стоянъ Симеоновъ 150 лв., а отъ полученитѣ слѣдъ единъ месецъ 1800 лв. отъ Дочо Михайловъ предалъ по-голѣмата частъ на Сжби Петровъ. Стоянъ Божковъ изпратилъ въ Русе Сжби Петровъ при Дочо Михайловъ чрѣзъ яфката Стефанъ Лазаровъ отъ когото получилъ 2,000 лв., а слѣдъ малко врѣме други 5,000 лева за закупуване на оружие, понеже революцията приближава.

За по успѣшно въздѣйствиe Илия Камбуровъ привлечалъ интернирания въ Русе Момчо Крѣмовъ, който освѣнъ дейността, която развилъ при младежкия комитетъ въ Русе образувалъ такъвъ и при Добруджанската организация, като влезалъ и въ настоятелството му, а заплатата за това си получавалъ отъ Илия Камбуровъ.

Стоянъ Божковъ натоварва учителя въ село Ареланъ

Стоянъ Симеоновъ да образува връскитѣ между Кеманларъ отъ една страна и Балбунаръ, Зѣветъ и Каракоджаларъ отъ друга. Отишелъ С. Симеоновъ въ Каракоджаларъ при Иванъ Кръстевъ, обяснилъ цѣльта на мисията си и той му далъ своя човѣкъ Тодоръ Д. Пайрязовъ за свръзка между Каракоджаларъ и Кеманларъ, на когото сж дадени паролитѣ „Дрѣново“ и „Тутраканъ“. За цѣлитѣ на организацията билъ спечеленъ и Янко Кръстевъ, който намѣрилъ въ село Кадър — Йовко Атанасовъ, Председател на мѣстната Добруджанска организация и като му открилъ, че той е Председател на нелегална еднофронтowska група при същата организация, поискалъ да закупи отъ него 10 карабини и 10 пистолета, като обѣщаль скъпо да ги плати. И. Атанасовъ му отказалъ.

II. Организация въ селата

1. Русенска околия

В. О. подпомогнатъ отъ П. О. и отъ Добруджанската организация е предприела организирането на комуниститѣ отъ селата. За цѣльта били опредѣлени първоначално тройката отъ Тончо Гълчановъ, Атанасъ Минчевъ и Стефанъ Ивановъ. На тѣхъ е повѣрена задачата, да обходятъ всички села на Русенската околия и въ всеко село, да основать комунистически групи. По рѣшението на комитета за В. О. тройката е била въоръжена, по начинъ показанъ по горе, именно: съ по една карабина, по два револвера, и по 6 до 8 бомби, облѣчени въ войнишки дрехи съ пелерини и каскети.

Маршрута имъ е опредѣленъ отъ Минчо Якимовъ, сж щитѣ сж получили по 1,000 лева авансъ, срещу заплатата която имъ е определена, шифръ съ надсловъ думата „Възмущение“ и за явка и адресъ на лицата и писмата които ще изпращатъ въ града — Стефанъ Лазаровъ.

Минчо Якимовъ повикалъ Борисъ Черневъ отъ С. Гагала въ града и поискалъ отъ него да му изпрати лице на когото да предаде тройката. Борисъ Черневъ изпратилъ Цвѣтко Поповъ отъ Гагала въ Русе, който чрѣзъ явката Стефанъ Лазаровъ, се срѣщналъ съ Минчо Якимовъ. Последния му казалъ да трѣгне отъ къмъ шосето за Гагала, дето ще

13 грив

ав.
ре-
въ
ре-
та
ю-
и-
тъ
м.,
г.
I.,
лъ
о-
ни
н-
съ
со
та
ъ
-
-
и.
:
и
ъ
)
-
I
:

който се говори въ п. 21 на диспозитива. 2) Е станалъ членъ на организационна тройка за която се говори въ п. 22 на диспозитива — деяние предвидено и наказуемо по чл. 16 предложение I отъ 3. 3. 3. Д.

✓ 24. Иванъ Ангеловъ отъ Русе, 30 г. бълг. прав. грам. за гдето е станалъ членъ на В. О. както е указано въ п. 21 предложение I на диспозитива и началникъ на първия воененъ районъ въ който организиралъ бойни шесторки — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ 3. 3. 3. Д.

✓ 25. 1. Тодоръ Терзиевъ отъ Хасково 42 г., бълг. прав. грам.
2. Иванъ Каменовъ отъ Търново, 28 г. бълг. прав. за гдето: 1) станали членове на В. О. за която се говори въ п. 21 предложение I на диспозитива като първия е станалъ началникъ на третия воененъ районъ, а вториятъ — на втория районъ. 2) Изработили заедно планъ на действие на В. О. и карта за военни действия съ обозначение дислокацията на силитѣ на К. П. при бъдащата революция — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ 3. 3. 3. Д.

✓ 26. Върбанъ Петровъ отъ Добричъ, 43 г. бълг. прав. грам. за гдето 1) е организиралъ презъ Ноемврий 1924 год. въ Добружанската организация конфракия която като поддѣление на нелегалната Б. К. П. стремейки се да присъедини всички добружанци къмъ нея съ крайна цѣль да помогне като частъ отъ същата К. П. съ насилие да смени законоустановения, държавенъ и икономически строй въ Царството и го замени съ свѣтско. 2) снабдили същата конфракия презъ Януарий, Февруарий, Мартъ 1925 година, съ 200 хиляди лева получени чрезъ Коста Янковъ отъ Русия за въоръжение на конфракията, — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложении I отъ 3. 3. 3. Д.

✓ 27. Дочо Михайловъ отъ Бабукъ 27 год. бълг. прав. грам. за гдето е станалъ членъ и шефъ на конфракията при Добружанската организация по начинъ за който се говори въ п. 26 на диспозитива, получилъ сумата 200 хиляди лева отъ Върбанъ Петровъ съ кой-

то въоръжилъ и организиралъ конфракцията деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ З. З. З. Д.

28. Илия Камбуровъ отъ Силистра 25 год. бъл. грам. прав. за гдето 1/е станалъ пом. началникъ на В. О. за която се говори въ п. 21 предложение I на диспозитива, водилъ кореспонденция съ шифъ и симпативно мастило посрещалъ куриери, уреждалъ военни-тѣ райони, ходилъ на доклади и конференции въ Варна. 2) Напускайки В. О. е станалъ помощникъ на Дочо Михайловъ въ Добруджанската организация и пунктовъ началникъ на Русе, като организиралъ и уредилъ неговото развитие, въоръжилъ съ 10 бомби и два пистолета, тройката на Т. Гълчановъ — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ З. З. З. Д.

29. Стоянъ Божковъ отъ с. Чаталджа. Силистр. 27. г., бъл. прав. грам. за гдето е станалъ членъ на конфракция при Добруджанската организация за което се говори въ п. 26 на диспозитива, а също и пунктовъ началникъ на същата организация въ Кеманларъ, като организиралъ връзките съ съседнитѣ села — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ З. З. З. Д.

30. Стоянъ Симеоновъ отъ с. Кара-омуръ 24 г, бъл. прав. грам. за гдето е станалъ членъ на конфракцията при Добруджанската организация за която се говори въ п. 26 на диспозитива, и организиралъ връзките между Кеманларъ, Каракоджеларъ, Балбунаръ и Завѣтъ — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение I отъ З. З. З. Д.

31. 1) Схби Петровъ отъ Кеманларъ 25 г, гъл. грам. пра.

2) Янко Кръстевъ с. Хайдаръ 30 г. бъл. грам. прав.

3) Борисъ Чолаковъ с. Халмалий 27 г. бъл. грам. прав.

4) Иванъ Николовъ с. Кеманларъ 29 г, бъл. прав. грам,

5) Иванъ Кръстевъ с. Завѣтъ 22 г. бъл. прав. грам.

6) Никола Юрдановъ Силистра 35 г. бъл. прав. грам.

за гдето съ става м. членове на конфракцията при Добруджанската организация за която се говори въ п. 26 на диспозитива — деяние предвидено и наказуемо по чл. 2 предложение II отъ З. З. З. Д.

22 грив

СПИСОКЪ
на

29

ДО ПЪЛНИТЕЛНИТЪ СВИДЕТЕЛИ

- ✓ 1. Киро Шейковъ работникъ въ Захарената Фабрика Русе
- ✓ 2. Иванъ Хаджи Ивановъ Адвокатъ - Русе
- ✓ 3. Иванъ Маринополски Секретаръ Дружество "Добруджа" - Русе
- ✓ 4. Марко Серафимовъ Хлебаръ ул. "Княжевска" № 15. - Русе
- ✓ 5. Братанъ Ревенски Сладакарница "Тетевенъ" Русе
- ✓ 6. Стоянъ Нейчевъ отъ село Кемандаръ - Рахградско
- ✓ 7. Стилиянъ Кировъ - " " - " - "
- ✓ 8. Ради Юрдановъ - " - " - "
- ✓ 9. Петръ Инчевъ - " - " - "
- ✓ 10. Иванъ Ивановъ Радневъ отъ село Писанецъ -
- ✓ 11. Яна Пенчева - " - " - "
- ✓ 12. Иванъ Юрдановъ - " - " - "
- ✓ 13. Иванъ Влахъ Георгиевъ отъ село Семерджиево - Русенко
- ✓ 14. Неда Георгиева - " - " - "

7. VIII. 1951.

Въспомощователъ: *[Signature]*

ЦДА
ф. 2124К
оп. 1
а. е. С 406520
т. 1 л. 29